

MAY - 2017

MSW0C205 (Sem - II)

Seat No. 12-5-17

વિષય : આદિવાસી વિકાસ, વિમુક્ત અને વિચરતા સમુદાયો

Time : 3 Hrs.

Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર-૧ આદિવાસી એટલે શું ? તેની વ્યાખ્યા જણાવો. આદિવાસી સમુદાયની વિવિધ લાક્ષણિકતાઓની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

આદિવાસી સમુદાયની કઈ કઈ સમસ્યાઓ છે ? તેને દૂર કરવા માટે તેમજ આદિવાસીઓના કલ્યાણ માટેની તમારી વ્યૂહરચનાની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્ર-૨ આદિવાસીના વિકાસ માટે ભારત સરકાર તેમજ સ્વયંસેવી સંસ્થાઓ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલ અભિગમનું વિવિચનાત્મક પૃથ્થકરણ કરો. ૧૪

અથવા

આદિવાસીઓના વિકાસ માટે કયાં કયાં કાર્યક્રમો છે ? આદિવાસીઓના કલ્યાણ અર્થે કરવામાં આવેલ કાર્યક્રમો કેટલે અંશ સુધી સફળ રહ્યા ?

પ્ર-૩ આદિવાસી સમુદાયની સામાજિક, આર્થિક અને રાજકીય પરિસ્થિતિ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

આદિમ (મૂળ) જાતિ એટલે શું ? ગુજરાતમાં વસતી આદિમ જાતિ વિશે જણાવો તેમજ તેમની હાલની પરિસ્થિતિને વિસ્તૃતમાં આલેખો.

પ્ર-૪ વિચરતિ અને વિમુક્ત જાતિઓ શું છે ? ક્રિમિનલ ટ્રાઇબ એક્ટ, ૧૮૭૧ અને હેબિયુઅલ ઓફેન્ડર એક્ટ ૧૮૫૨ ના સંદર્ભમાં વિમુક્ત જાતિઓનું ઐતિહાસિક પરિપેક્ષ્ય આલેખો. ૧૪

અથવા

આર્થિક ઉદ્ધરીકરણના સંદર્ભમાં વિમુક્ત અને વિચરતી જાતિઓએ ગુમાવેલ પરંપરાગત આજીવિકાઓના સંદર્ભમાં વિવેચનાત્મક પૃથ્થકરણ કરો.

પ્ર-૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૧૪

(૧) ગુજરાતની વિચરતિ અને વિમુક્ત જાતિઓ કઈ કઈ છે ?

(૨) વિચરતિ, અર્ધ વિચરતિ અને વિમુક્ત જાતિઓના સંદર્ભમાં રાષ્ટ્રીય આયોગના મુખ્ય તારણો જણાવો.

(૩) આદિવાસીઓના વિકાસ માટે ગુજરાતમાં કામ કરતી સ્વયંસેવી સંસ્થાઓ.

(૪) આદિવાસીઓના કલ્યાણ માટેની વિવિધ બંધારણીય જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો.

(૫) આદિવાસીઓને મળતા અનામતના લાભો જણાવો.

(૬) આદિવાસી અને સ્થળાંતર વિશે નોંધ લખો.

(૭) ગુજરાતમાં આદિવાસી પટ્ટો કયાં આવેલો છે ?